

Література

1. Репецький В. М. Міжнародне публічне право / В. М. Репецький. – К.: Знання, 2011. – 331 с.

2. Международное публичное право: учебник / Л. П. Ануфриева, К. А. Бекашев, Е. Г. Моисеев, В. В. Устинов и др.; отв. ред. К. А. Бекашев. – М.: Проспект, 2011. – 486 с.

3. Про всеохоплюючий підхід до укріплення міжнародного миру та безпеки відповідно до Статуту ООН: Резолюція Генеральної Асамблеї ООН 43/89 від 7 грудня 1988 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/documents/ga/res/42/a42r093.htm>

4. Врахування положень Конвенції про транскордонне забруднення повітря на великі відстані 1979 року (зокрема, на етапі запуску, оскільки питання делімітації все ще залишається відкритим) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unep.org/env/lrtap/>

5. Стокгольмська декларація 1972 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unep.org/Documents.Multilingual/Default.asp?Docum>.

УДК 349.418(043.2)

Масляник Д. Ф., студентка,
Навчально-науковий Інститут екологічної безпеки,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Хом'яченко С. І., к.ю.н., доцент

СКЛАД І ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ЗЕМЕЛЬ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Зазвичай серед різних категорій земель України землі рекреаційного призначення займають окреме місце, вони мають власний правовий режим. Проте, як особлива категорія вони були закріплені лише приписами Земельного кодексу України (надалі – ЗК) від 25 жовтня 2001 року. Більш того, питання правового режиму земель рекреаційного призначення предметом окремого самостійного комплексного наукового дослідження не були, а існуючі наукові праці торкаються лише окремих аспектів правового режиму земель. Це все свідчить про актуальність дослідження правового режиму земель рекреаційного призначення. Згідно ст. 50 ЗК до земель рекреаційного призначення належать землі, які використовуються для організації відпочинку населення, туризму та проведення спортивних заходів [1]. ЗК України проводить чітку лінію між землями, які використовуються в рекреаційній діяльності, та землями рекреаційного призначення як окремої категорії земель [2, с. 281]. Стаття 51 ЗК встановлює, що до земель рекреаційного призначення належать земельні ділянки зелених зон і зелених насаджень міст та інших населених пунктів, навчально-туристських та екологічних стежок,

маркованих трас, земельні ділянки, зайняті територіями будинків відпочинку, пансіонатів, об'єктів фізичної культури і спорту, туристичних баз, кемпінгів, яхт-клубів, стаціонарних і наметових туристично-оздоровчих таборів, будинків рибалок і мисливців, дитячих туристичних станцій, дитячих та спортивних таборів, інших аналогічних об'єктів, а також земельні ділянки, надані для дачного будівництва та спорудження інших об'єктів стаціонарної рекреації. Навколо міст і промислових селищ виділяються приміські зелені зони, в тому числі лісопаркові захисні пояси, як території, що виконують захисні, санітарно-гігієнічні й рекреаційні функції. На території рекреаційних зон забороняються: а) господарська та інша діяльність, що негативно впливає на навколишнє природне середовище або може перешкодити використанню їх за цільовим призначенням; б) зміни природного ландшафту та проведення інших дій, що суперечать використанню цих зон за прямим призначенням [3, с. 102-103].

Відповідно до ч. 1 ст. 50 ЗК землі рекреаційного призначення можуть перебувати у державній, комунальній та приватній власності. Правовий режим земель рекреаційного призначення являє собою порядок поведінки суб'єктів правовідносин з приводу їх використання. Він встановлюється крім земельного законодавства законодавством про рекреаційну діяльність, яке стало активно розвиватися у роки незалежності України [4, с. 279]. Слід мати на увазі, що відповідно до Закону України «Про мораторій на зміну цільового призначення окремих земельних ділянок рекреаційного призначення в містах та інших населених пунктах» від 17 березня 2011 року, запроваджено мораторій строком на п'ять років на зміну цільового призначення окремих земельних ділянок рекреаційного призначення незалежно від форми власності в містах та інших населених пунктах. Мораторій стосується зміни цільового призначення земельних ділянок зелених зон і зелених насаджень, а також земельних ділянок об'єктів фізичної культури і спорту [5, с. 425]. Туристичні та екологічні стежки, траси і маршрути маркуються на місцевості (виділяються в натурі) за погодженням із власниками і користувачами земельних ділянок [6, с. 545-546]. Специфіка притаманна законодавчому регулюванню окремих заходів управління землями рекреаційного призначення. Наприклад, законодавство України передбачає встановлення нормативів рекреаційного навантаження на території земель рекреаційного призначення з метою забезпечення раціонального використання останніх і недопущення погіршення якості їх природних рекреаційних ресурсів. Однак методики визначення цього навантаження ще треба виробити [4, с. 284]. Крім того, діє особливий порядок зміни цільового призначення земель рекреаційного призначення. Так, виключно за рішенням Кабінету Міністрів України може бути змінене цільове призначення земель державної власності, які перебувають у постійному користуванні [5,

с. 426].

Загальним висновком, отриманим внаслідок аналізу цього питання, є потреба в доопрацюванні земельного законодавства України щодо врегулювання правового режиму земель рекреаційного призначення. А також удосконалити класифікацію складників земель рекреаційного призначення. Землі рекреаційного призначення, які мають особливу рекреаційну цінність, повинні перебувати у державній власності, землі, на яких розташовані рекреаційні ресурси місцевого значення – у комунальній. Землі рекреаційного призначення повинні використовуватись згідно з цільовим призначенням.

Література

1. Земельний кодекс України: Закон України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 3-4. – Ст. 27.
2. Семчик В. І. Земельне право України: підруч. / В. І. Семчик, П. Ф. Кулинич, М. В. Шульга. – К.: Вид. Дім «Ін Юре», 2008. – 600 с.
3. Харитонов О. В. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Земельне право України» / О. В. Харитонов. – Х.: ХНАМГ, 2008. – 139 с.
4. Земельне право України: підручник / за ред. О. О. Погрібного та І. І. Каракаша. – Вид. 2, перероб. і доп. – К.: Істина, 2009. – 600 с.
5. Шульга М. В. Земельне право: підручник / М. В. Шульга, І. О. Багай, В. І. Гордєєв та ін.; за ред. М. В. Шульги. – Х.: Право, 2013. – 520 с.
6. Шеремет А. П. Земельне право України: навч. пос. / А. П. Шеремет. – [2-ге вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 632 с.

УДК 349.414.028:332(043.2)

Матищак В. В., студентка,
Житомирський національний
агроекологічний університет, м. Житомир
Науковий керівник: Бондарчук Н. В., к.ю.н., доцент

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ

В Україні питання земельної реформи посідає одне з найважливіших місць стосовно розвитку всіх сфер життя суспільства та держави загалом. Реформування передбачає проведення такого комплексу правових, економічних, інституційно-функціональних, соціальних та інших заходів, за яких земельні відносини вийдуть на новий, конкурентоспроможний рівень. У цій роботі ми прослідкуємо шлях земельної реформи на Україні, сучасний її стан та перспективи розвитку, спираючись на правовий фактор цього важливого питання. Відповідно до ст. 14 Конституції України земля є основним національним багатством [1]. Саме тому питання ефективності управління всіма земельними ресурсами і є тим дієвим напрямком, від